

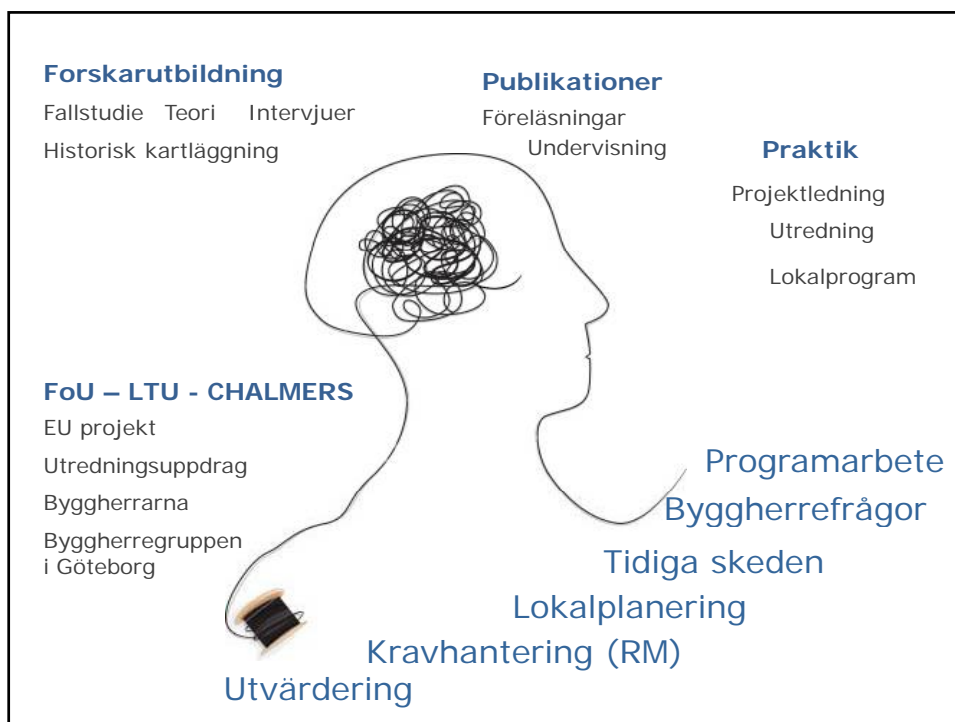

Strategier for organisering og brugerinvolvering

I2P 10 juni 2011 Nina Ryd Chalmers

- Tidiga skeden
- Programarbete
- Behov, krav & önskemål
- Samordning
- Utvärdering
- Teori & praktik

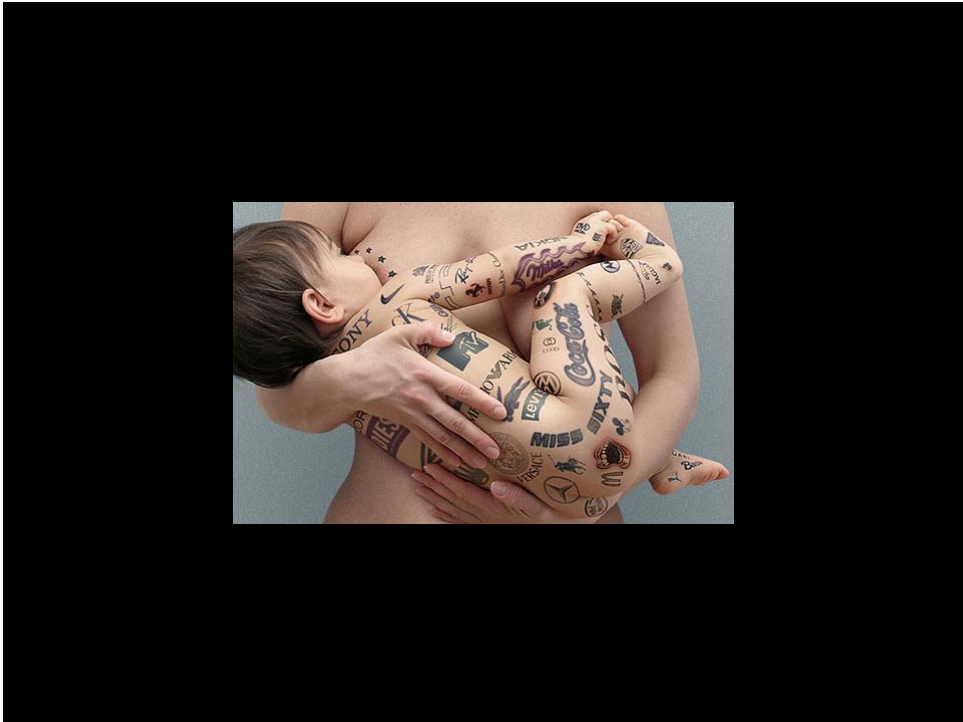
Definition: byggherre

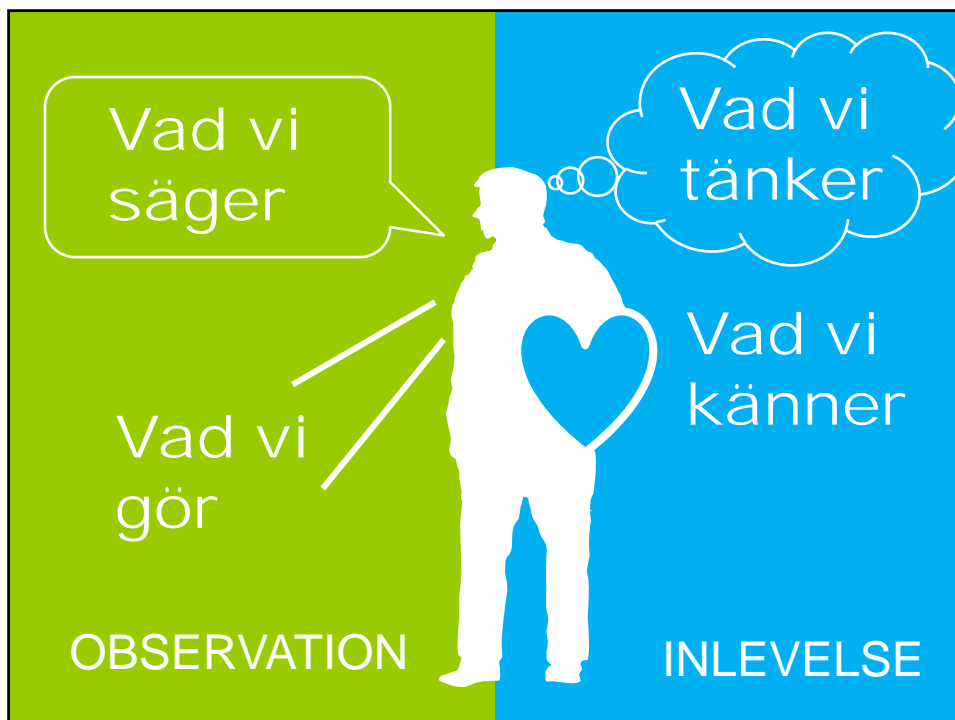
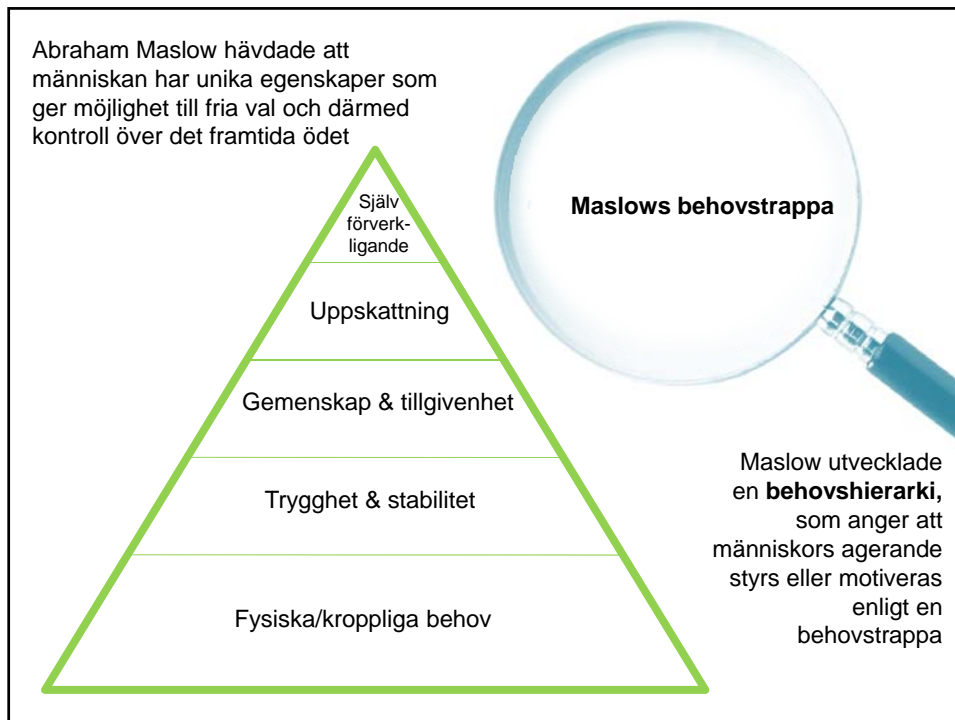
Enligt PBL:
”Den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten”

Enligt Byggherrarna:
Byggherre är också den som tolkar och översätter verksamhetens behov, förväntningar och önskemål till krav och förutsättningar för byggnads- och anläggningsprojekt

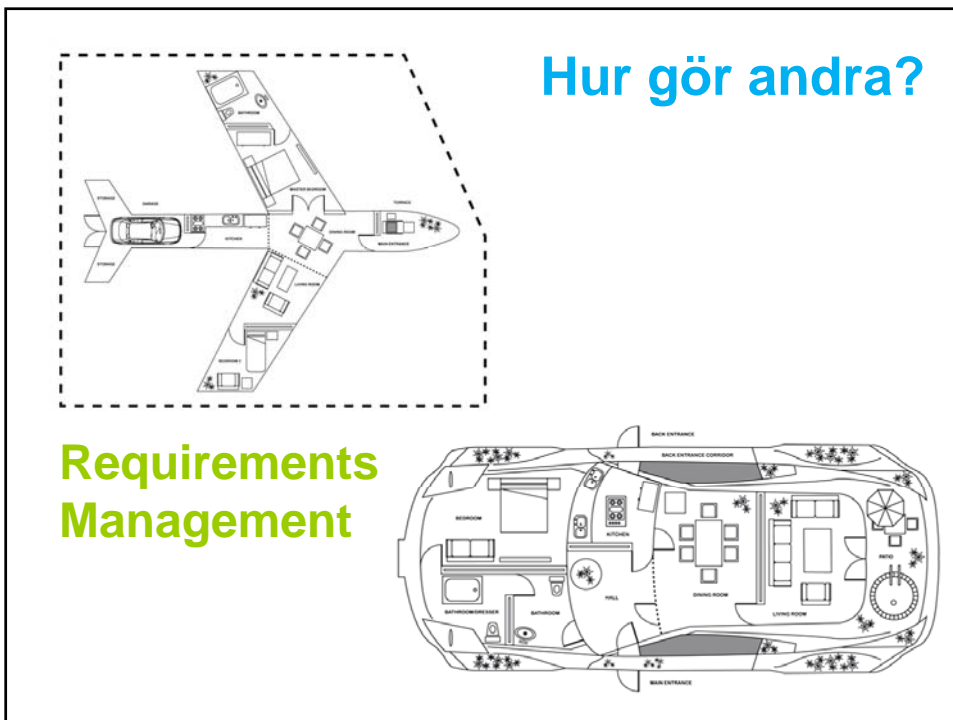
Byggherre = den som råder över bygget [1600-talet]

BYGGHERRARNA
leder svensk samhällsbyggnad

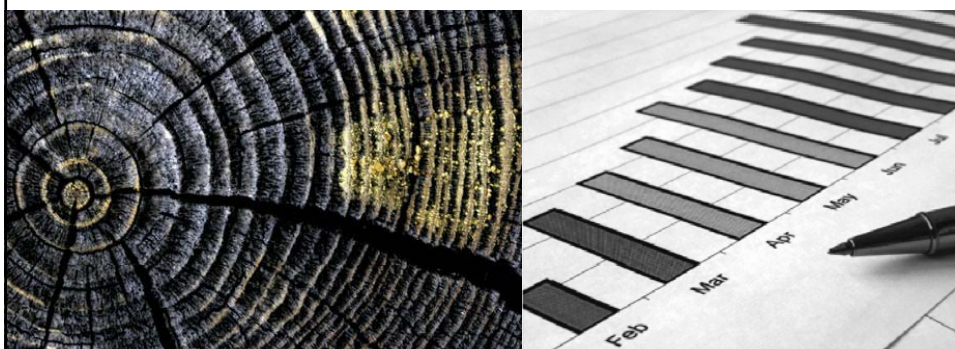

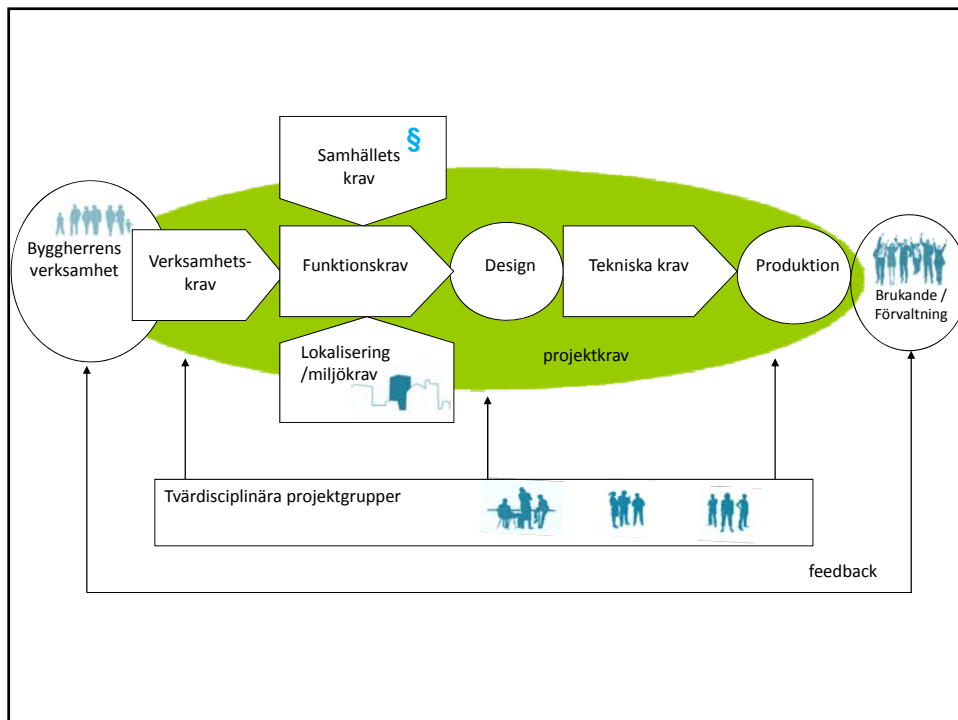
Globalt & lokalt

På lång & på kort sikt

Ett alternativ & flera scenarier

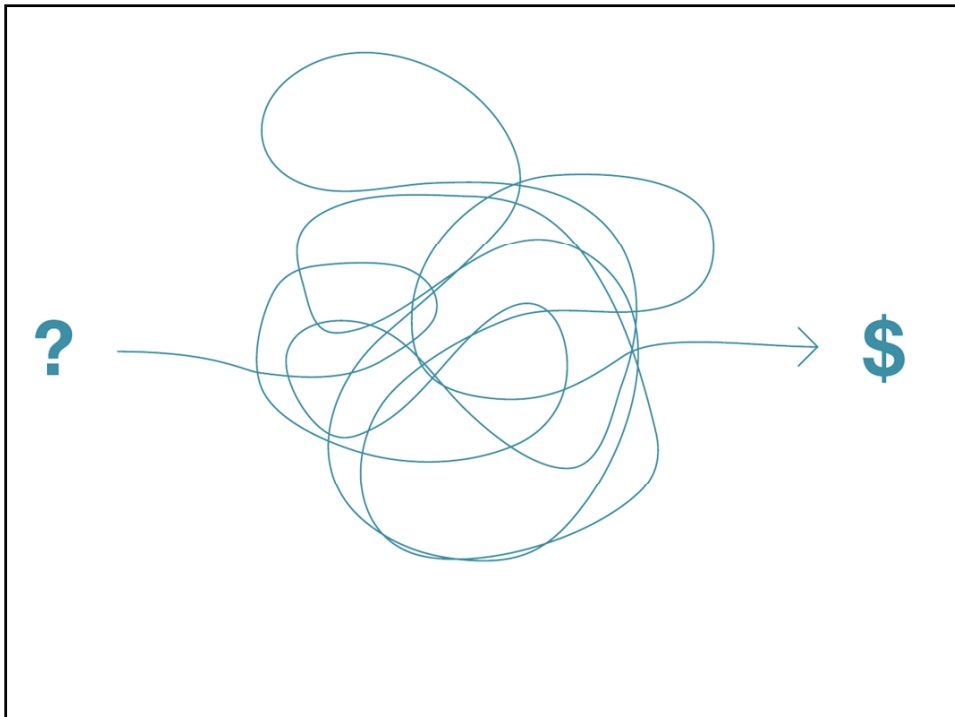
Många aktörer - olika värderingar

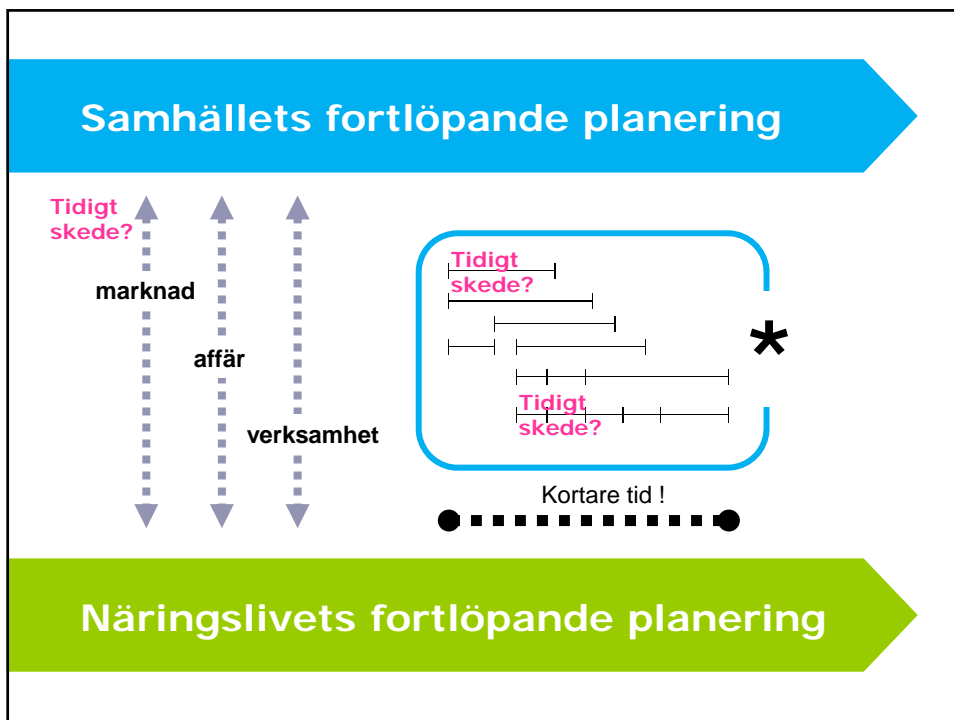

Olika perspektiv & målsättningar:
kortsiktiga / långsiktiga
tekniska kvaliteter / socialt liv
allmänna / enskilda värden

Samhällsbyggandets
näringsgrenar:

Tillverkningsindustri
Byggverksamhet
Fastighetsverksamhet
Arkitekt- och teknisk
konsultverksamhet

Forskningsanläggningen ESS : the European Spallation Source i Lund (12-13 miljarder SEK)

Snabba neutroner avslöjar materialets hemligheter

Med hjälp av protoner som slungas med ljusets hastighet mot neutronrika atomkärnor kan forskare få unik information om olika materials uppbyggnad och funktioner. Informationen kommer till exempel att vara viktig för utveckling av nya och bättre mediciner.

Anläggningen beräknas kosta 1 miljard euro och väntas årligen locka till sig omkring 5 000 forskare från hela världen.

Anläggningen

Så funkar det

1. Protoner accelereras med hjälp av laserstrålar till en energi som gör att de kan slå in i ett tungt material och ge upp till 600 meter långt accelerationsstråle.
2. Protonerna träffar ett mål av neutronrika atomkärnor som slår ut neutroner och skapar så kallade neutroner. Målet kan vara av till exempel järn, väte eller kockleis.
3. I de 20-200 meter långa neutronguiderna, som är byggda med ett selektivt material, leds neutronerna utan energiförlust till experimentstationerna.
4. I experimentstationerna träffar neutronerna igen materialet som skall undersökas. De skickar då sin fart och riktning. Detta förhållande visar var atomerna är och hur de rör sig i materialet. Det kan förstås även vara för materiallets funktion.

BAT HOUSE PROJECT

COMPETITION BRIEF

1. VISION & CONCEPT

"The Royal College of Architects has encouraged local and built houses on their land to encourage bat settlement. I'm interested in initiating a project similar to the Bat House in London. The competition brief below has guided me to launch an open competition to design an urban bat house that is a much-needed green space for bats in the London area. There is great pressure on bat numbers in London as buildings get redeveloped and fewer improvements have been made for bats to live in. In this structure the bats are the client and we hope to be able to accommodate different species (that have different housing needs), the vision of a family rehabilitation."

Jeremy Collins, architect and competition initiator

The Bat House Partnership invites you to enter an open competition to design a bat house for London, to be built at the West London wetland (L2016) in Brent.

We intend to make the winning proposal a building of aesthetic and environmental excellence, built with sustainable materials, that will offer homes to bats and is a building that the public can engage with.

Competition entries should encourage the submission of houses on, architecture and sustainability in urban locations, ideas that allow for negotiation and further ideas should be an encouragement. The entries will be judged accordingly.

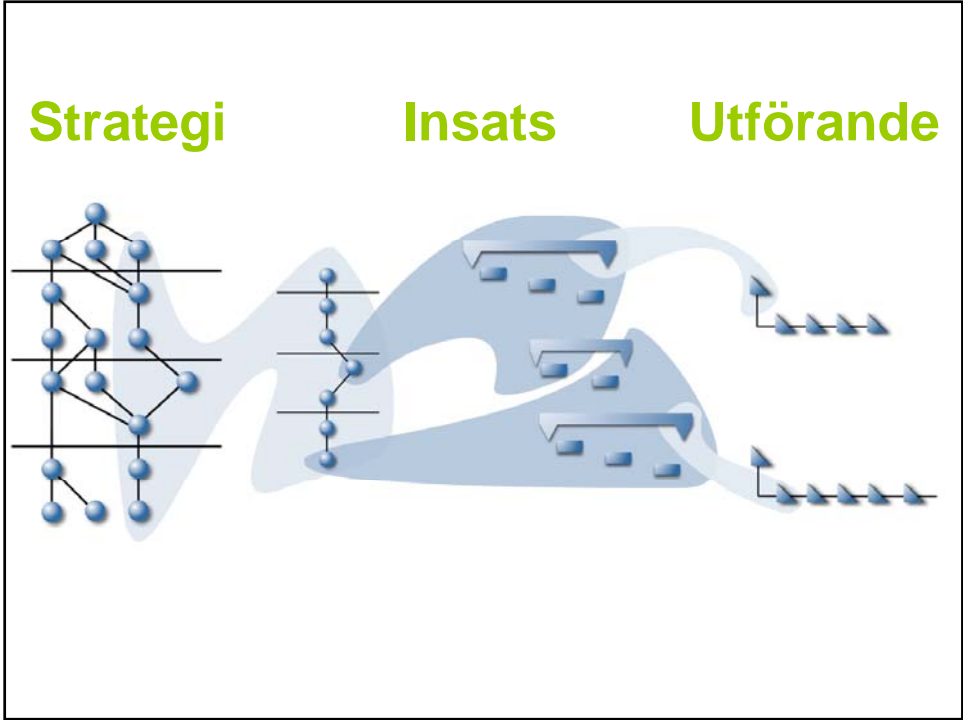
The project will build on the work of the Bat Conservation Trust, the London Bat Group and the London Wildlife Trust to raise awareness of the importance of bats in the city and London environment, and to support the survival of the city's overwintered bat species.

The Bat House Partnership comprises among others the Arts Council England, the Bat Conservation Trust, the Greater London Authority, the Greater London Council and the Wildlife Trusts. The competition is being facilitated by an Open Practice Scheme (OPS) from the City of London. It is funded by the Arts Council of Great Britain who will administer the competition to ensure a fair and transparent process.

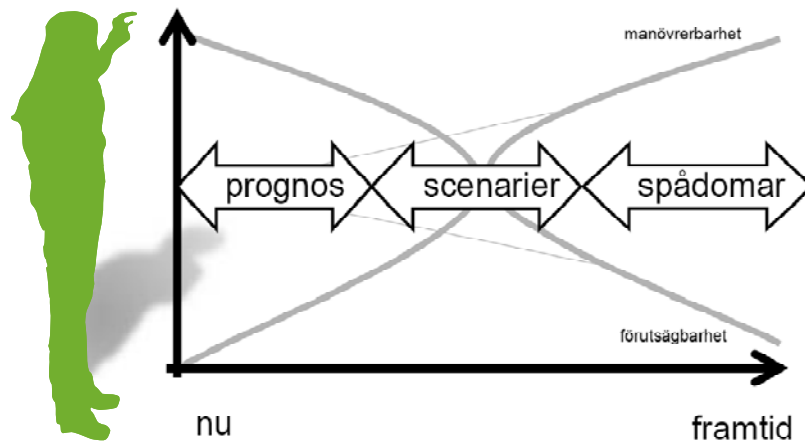

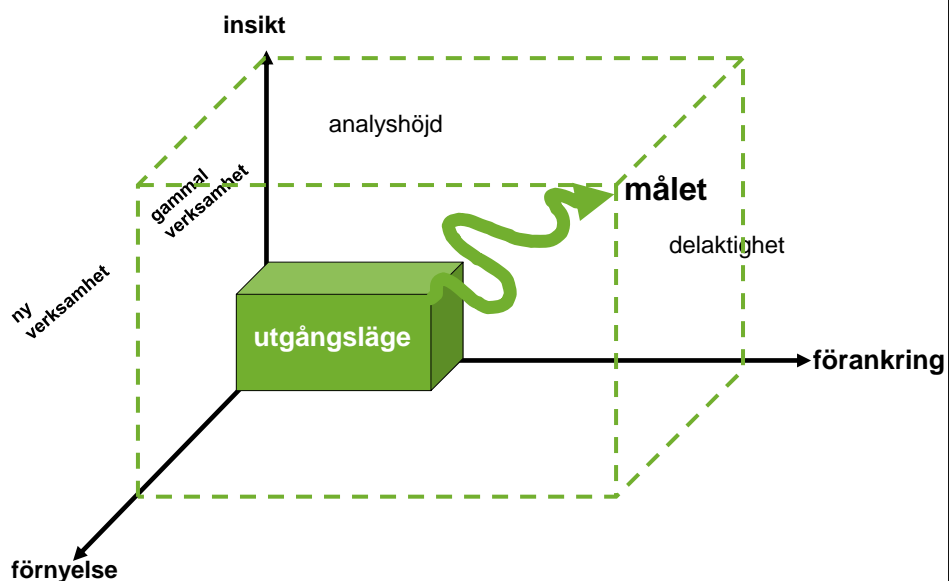

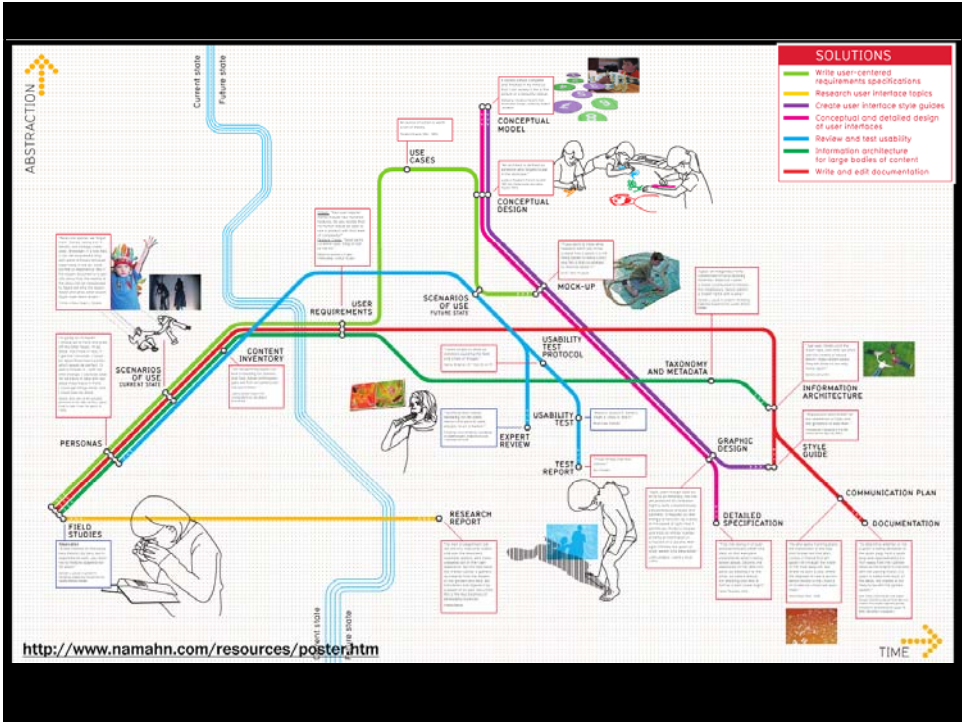

Tidshorisont avgör val av planeringsmetod

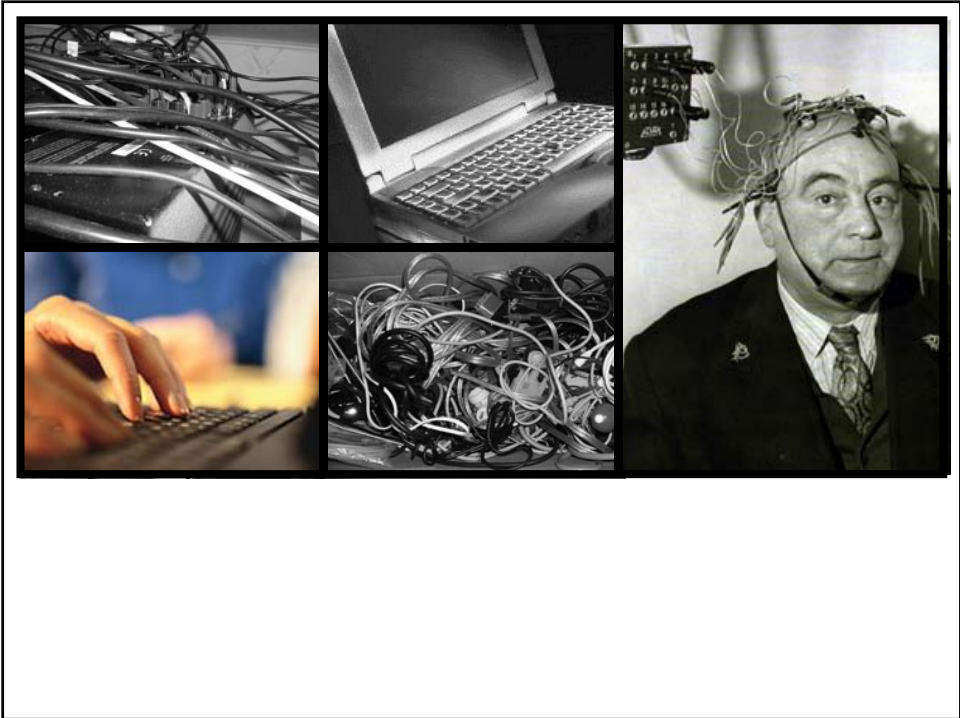
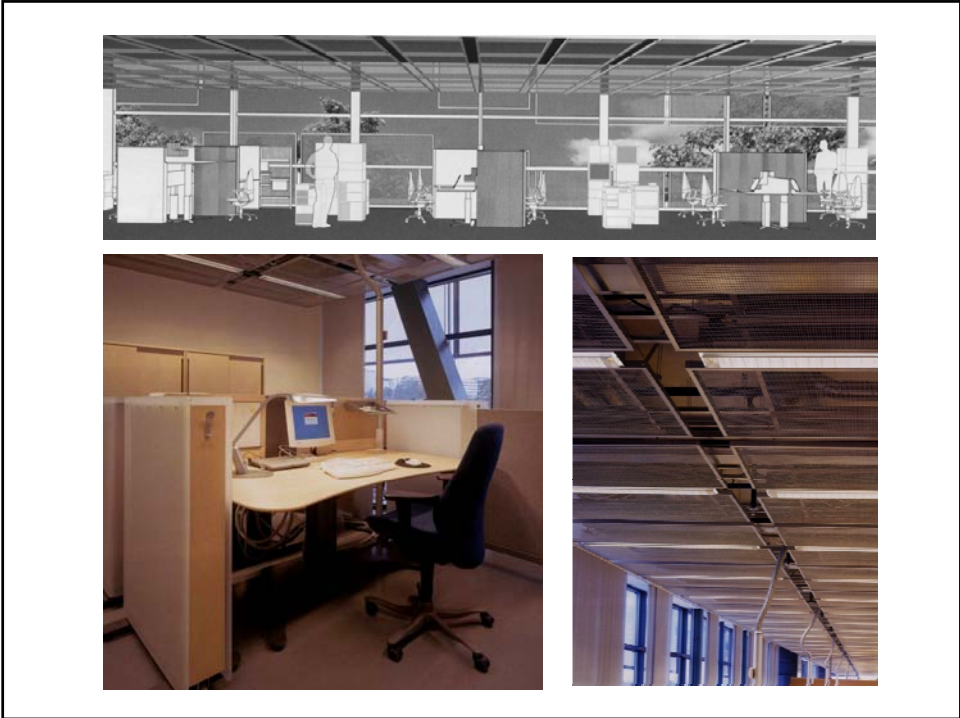

En process - flera syften

TIDIGA SKEDEN

i planering, bygg & förvaltning

Byggherrarna &
Sveriges Arkitekter

www.arkitekt.se/bestall

Metoder för programarbete

-

Identifikation av övergripande mål med projektet

Beskrivning av verksamhet
-

Informationsinsamling av delasppekter som bidrar till verksamhetens mål

Sammanställning av information och kravformulering
-

Utvärdering och test

Godkännande och val av nästa steg

A

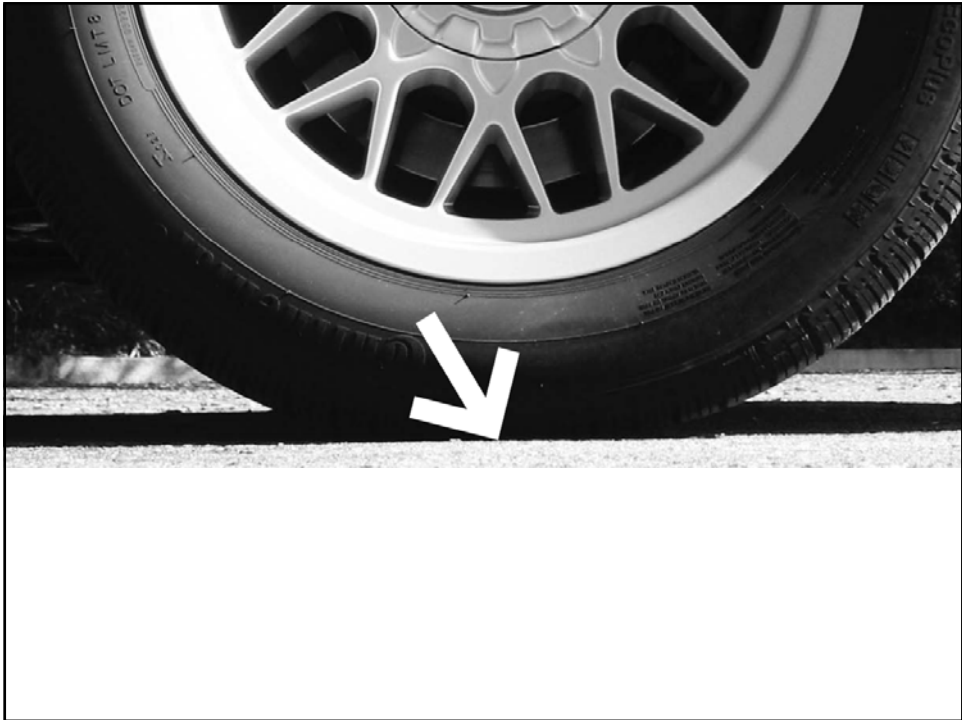
gator, platser och torg Cykeltrafiken bildar basen för trafikstrukturens utformning. Gaturummet planeras så att gång-, cykel-, och kollektivtrafik prioriteras. Stadsdelens gatunät ska bidra till ett minskat transportbehov och minskad privatbilsism. All biltrafik inom stadsdelen sker på de gåendes och cyklisternas villkor.

Gatubeläggning ska väljas för att minska buller, minska belysningsbehov och minska utsläppen av miljöskadliga ämnen. Återvunnet och eller återanvändbart material används i första hand

Överenskommen grundstandard – gator, platser och torg

	krav	ansvar
Markbeläggnings ljushet	För att minska belysningsbehovet ska alltid ljusast möjliga material för markbeläggningar väljas med hänsyn tagen till aktuella funktionskrav.	Malmö stad, Gatukontoret Byggherrar/samfälligheter
Återvunnet material	Återanvänt eller återvunnet material ska prioriteras.	Malmö stad, Gatukontoret Byggherrar/samfälligheter
Offentligt rum på kvartersmark	En del av det offentliga rummet kommer att utgöras av kvartersmark, se illustration A. För besökaren ska det offentliga rummet utgöra en helhet med genomgående gestaltning. De dominerande materialen blir betongsten och grus, med ett inslag av gatsten.	Byggherrar/samfälligheter
Offentligt rum på kvartersmark	Utformningen av den allmänna platsmarken blir-normerande för den del av det offentliga rummet som ligger på kvartersmark.	Byggherrar/samfälligheter

■ Offentligt rum på kvartersmark, utredningsskiss

A collection of seven glass sculptures, each representing a different stakeholder group. The sculptures are arranged in two rows. The top row includes 'Omvärldsintressenter' (a simple, rounded head), 'Hyresgäster och brukare' (a head with a textured surface), and 'Politiker' (a head with a textured surface). The bottom row includes 'Konsulter' (a head with a textured surface), 'Representanter från beställare' (a head with a textured surface and a vertical slot), and 'Fastighetsföretag' (a head with a textured surface and a circular slot).

Omvärldsintressenter

Hyresgäster och brukare

Politiker

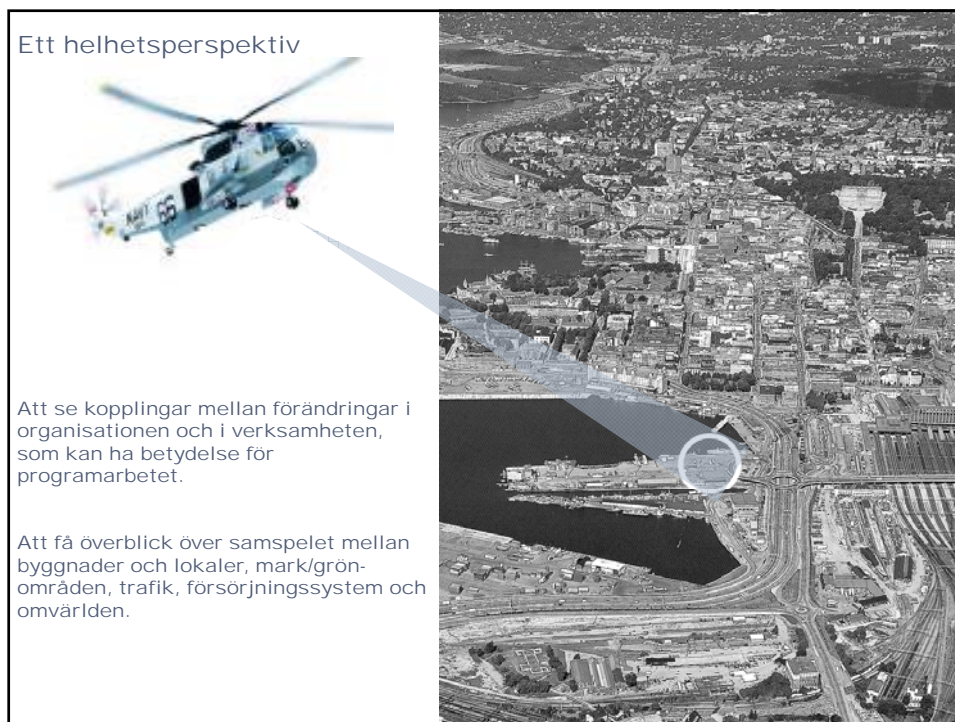
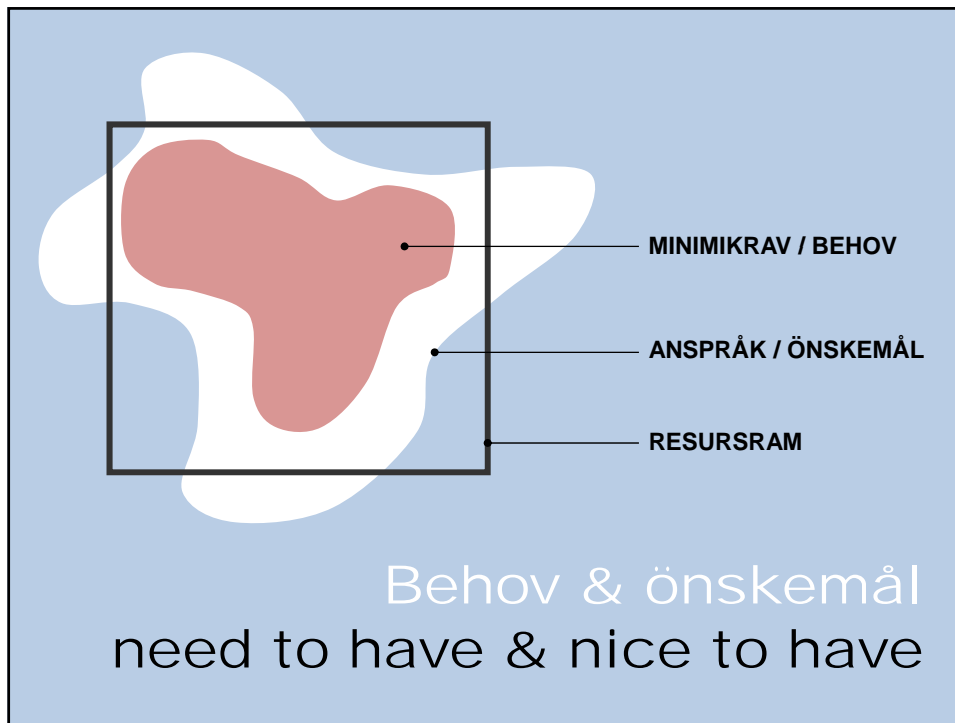
Representanter från beställare

Konsulter

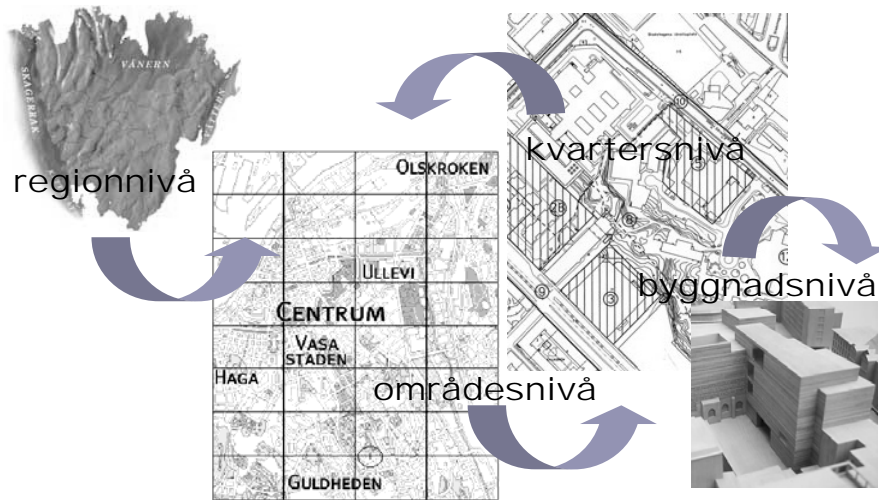
Fastighetsföretag

Vem ska vara med ?

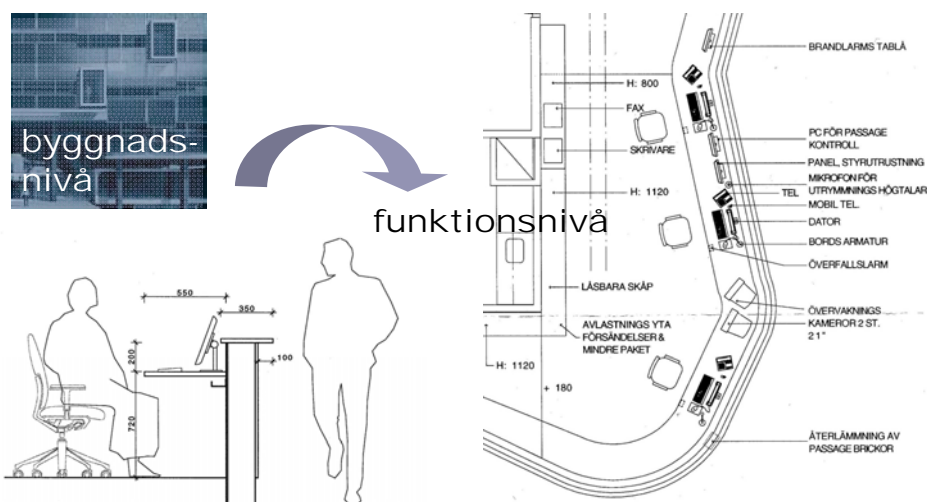
Glasfigurer av Bertil Vallien

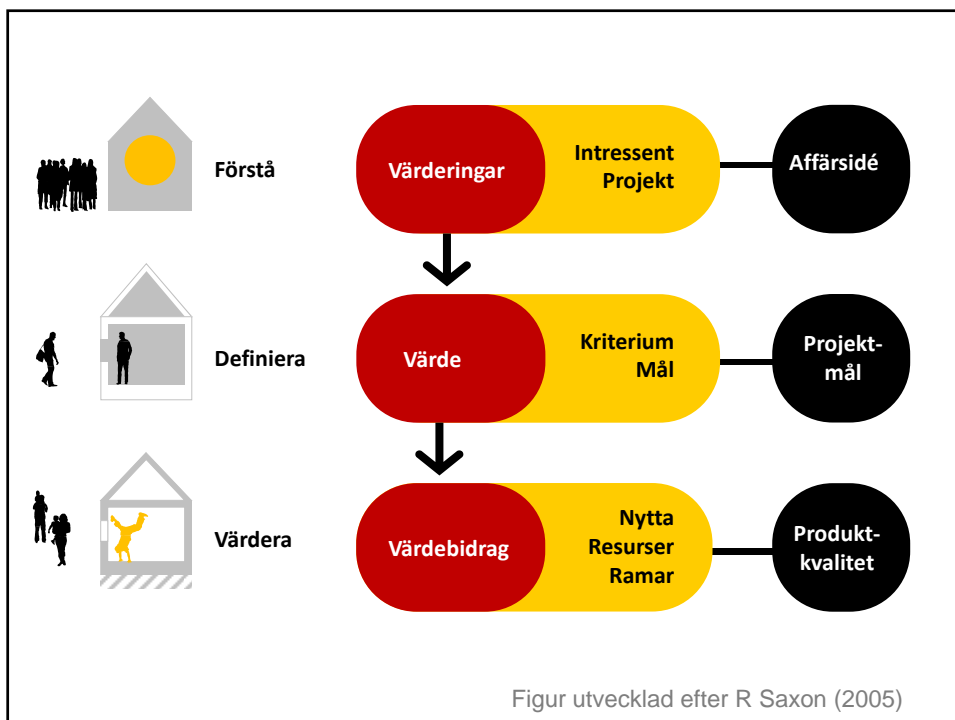
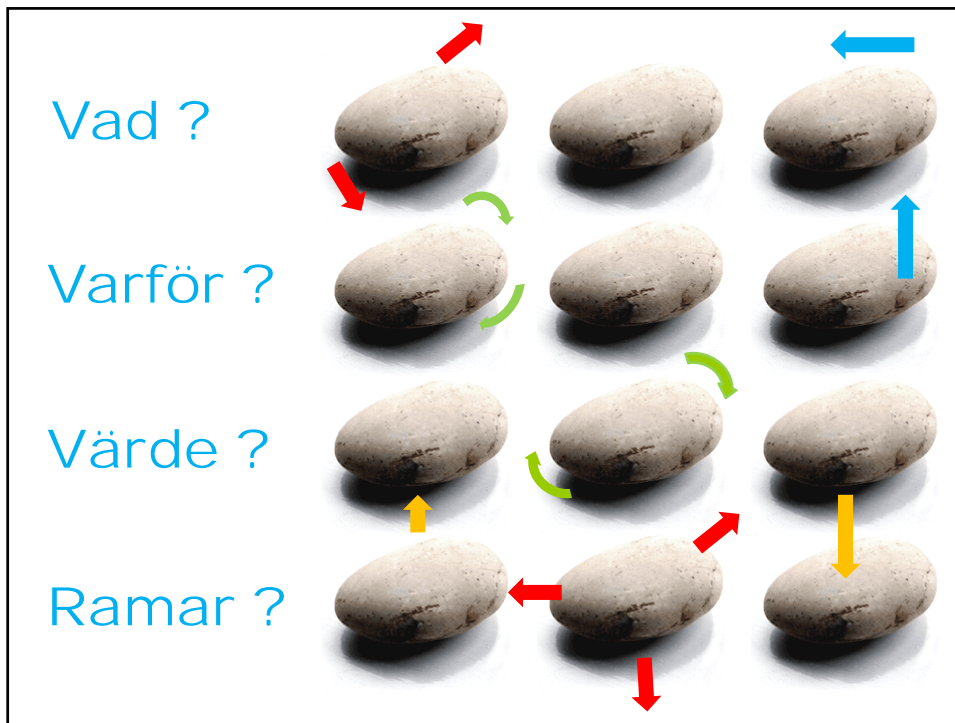
I ett strategiskt programarbete är det viktigt att pendla mellan olika programnivåer - från översikt till detaljer

... ibland kanske ända ner på aktivitets och funktionsnivå

Funktionsstudie reception för Posten HK Sverige, BSK arkitekter och Dudley & Böhm Arkitekter

Statements

Sortera/
prioritera

$1 + 1 = 3$
Värde / effekt

Brukar-
perspektiv

Ramar
Befintlig miljö

Tack!

nina.ryd@chalmers.se

Fristedt, S. och Ryd, N
Att lyckas med program: bättre styrning av byggnadsprojekt
 handbok för stiftelsen ARKUS. (Arkitekternas forsknings- och utvecklingsstiftelse.), ISSN 0284-7809, Stockholm.

Ryd, N & Carenholm, S
Tidiga skeden i planering, bygg & förvaltning
 Sveriges Arkitekter och Byggherrarna, ISBN 978-91-975469-7-3, Intellecta, Stockholm.

Malmqvist, I. and Ryd, N.
Verktåg och hjälpmedel för byggherrens kravformulering i tidiga skeden
 Chalmers University of Technology, Gothenburg, Sweden, Formas/BIC, ISSN 1650-6340, publikation

Ryd, N
Initiating building projects; clients' and architects' front-end management of projects
 Chalmers department of Architecture ISSN 1650-6340 Göteborg.

Fristedt, S. och Ryd, N
Ju förr desto bättre; Programarbete i tidigt skede av byggprocessen
 UFOS (Utveckling av Fastighetsföretagande i Offentlig Sektor), 2.dra upplagan, ISBN 91-7164-175-0, Svenska Kommunförbundet, Stockholm.

Ryd, N
Fick du det du beställde? Metodverktyg för lokalutvärdering
 Sveriges Kommuner och Landsting, ISBN/ISSN: 978-91-7164-401-5, Stockholm